

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
e-ΕΦΚΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 18
104 32 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο : 210 5285662-535-541-610
e-mail: tm.esodon.mmisth@efka.gov.gr

Αθήνα 19/12/2022
Αρ. Πρωτ.: 600046/Σ.187168

ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

ΠΡΟΣ: Τοπικές Δ/νσεις e-ΕΦΚΑ

ΘΕΜΑ: "Διαχείριση αιτήσεων συμψηφισμού/επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών Μη Μισθωτών ασφαλισμένων, Ελεύθερων Επαγγελματιών, Αυτοαπασχολούμενων και Αγροτών"

- ΣΧΕΤ:** 1. Οι διατάξεις του άρθρου 104 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως αντικαταστάθηκε από τότε που ίσχυσε με το άρθρο 15 του ν. 4488/2017 (Α' 137).
2. Η αριθ. Δ.15/Δ'/90598/11.11.2021 (ΦΕΚ Β' 5404 / 22-11-2021) «Καθορισμός της διαδικασίας συμψηφισμού και επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)» από την έναρξη ισχύος της οποίας παύει να ισχύει η υπό στοιχεία Δ.15/Δ'/12061/293/2018 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 773).
3. Οι αρ. 47/2018, 52/2018 εγκύκλιοι οδηγίες e-ΕΦΚΑ
4. Η αρ. 42/2022 εγκύκλιος e-ΕΦΚΑ

Με την ανωτέρω σχετική (4) γνωστοποιήθηκε η ακολουθούμενη εφεξής διαδικασία για την διενέργεια συμψηφισμού/επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών Μη Μισθωτών ασφαλισμένων e-ΕΦΚΑ, μέσω υποβολής αίτησης από τον δικαιούχο, στη νέα ηλεκτρονική υπηρεσία "Αίτηση Επιστροφής Αχρεωστήτως Καταβληθέντων".

Για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών (πιστωτικών υπολοίπων) θα λαμβάνονται υπόψη οι αιτήσεις των μη μισθωτών ασφαλισμένων που έχουν υποβληθεί στη νέα ηλεκτρονική υπηρεσία, έως την ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας επεξεργασίας τους. Ειδικότερα κατά την επεξεργασία θα πραγματοποιείται έλεγχος για την ύπαρξη ληξιπρόθεσμων οφειλών (βεβαιωμένων ή μη) και συμψηφισμός προκειμένου να προκύψει το τελικό προς επιστροφή ποσό.

Για τον προσδιορισμό του τελικού ποσού προς πίστωση στον τραπεζικό λογαριασμό (IBAN),
Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 639ab0f1eb32ff008dc54406 στις 19/12/22 11:22

διενεργούνται οι παρακάτω κατά σειρά συμψηφισμοί:

- ✧ με τυχόν μη βεβαιωμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές από 1/1/2017
- ✧ με βεβαιωμένες οφειλές, σύμφωνα με τα στοιχεία που αποστέλλονται από το ΚΕΑΟ.

Το ποσό δεσμεύεται και διαβιβάζεται στο ΚΕΑΟ για συμψηφισμό.

Το υπολειπόμενο ποσό, αποτελεί το τελικό ποσό προς επιστροφή το οποίο πιστώνεται στον αριθμό τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) που έχει δηλώσει ο δικαιούχος.

ΟΘΟΝΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ/ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Στο μηχανογραφικό σύστημα "Εσοδα – Ασφάλιση Μη Μισθωτών" δημιουργήθηκαν δύο (2) νέες οθόνες ως εξής:

- **"Αιτήσεις Επιστροφών"** (Εσοδα – Ασφάλιση Μη Μισθωτών-->Εισφορές-->Ανάλυση Οφειλών Μη Μισθωτών-->ΕΦΚΑ ΑΠΟ 1-1-2020-->Αιτήσεις Επιστροφών), για την εμφάνιση των στοιχείων αιτήσεων επιστροφής που έχουν υποβληθεί από τον συγκεκριμένο ασφαλισμένο και της «κατάστασης» κάθε αίτησης (Υποβληθείσα, Έλεγχος οφειλών στο ΚΕΑΟ, Διαδικασία επιστροφής/συμψηφισμού, Ολοκληρώθηκε)

- **"Διαχείριση Αιτήσεων Επιστροφής"** (Εσοδα – Ασφάλιση Μη Μισθωτών --> Μητρώο -->Διαχείριση Αιτήσεων Επιστροφής), για την εμφάνιση των στοιχείων αιτήσεων όλων των ασφαλισμένων που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά με δυνατότητα αναζήτησης μέσω κριτηρίων (πχ την «κατάσταση» των αιτήσεων Υποβληθείσα, Ολοκληρώθηκε κ.λ.π.).

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ/ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Τα στοιχεία συμψηφισμού/επιστροφής πιστωτικών υπολοίπων απεικονίζονται στην μηχανογραφική εφαρμογή και τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες ως εξής:

1. Μηχανογραφική Εφαρμογή «Εσοδα – Ασφάλιση Μη Μισθωτών ΕΦΚΑ»:

- στην οθόνη **«Διαχείριση Πιστωτικών/Χρεωστικών υπολοίπων»** απεικονίζονται τα πιστωτικά υπόλοιπα πριν και μετά την πίστωση του ποσού
- στην οθόνη **«Συμψηφισμοί/Επιστροφές»** απεικονίζεται η ανάλυση συμψηφισμού/επιστροφής των πιστωτικών υπολοίπων
- στην οθόνη **«Αναζήτηση αρχείου επιστροφών μέσω ΔΙΑΣ»** απεικονίζονται στοιχεία διαβίβασης του ποσού για πίστωση στον τραπεζικό λογαριασμό του ασφαλισμένου.

2. Ηλεκτρονικές υπηρεσίες

Στον Ατομικό Λογαριασμό του ασφαλισμένου (Εισφορές Μη Μισθωτών e-ΕΦΚΑ --> Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες -> Δικαιώματα Κοινωνικής Ασφάλισης --> Επιστροφές Εισφορών)

- στον πίνακα **“Επιστροφές/Συμψηφισμοί Πιστωτικών Υπολοίπων”** ο οποίος περιλαμβάνει τις εξής πληροφορίες:

Είδος Πιστωτικών Υπολοίπων με αναγραφή του ποσού **«Από εκκαθάριση»** ή **“Από Πιστωτικά Υπόλοιπα”**

Ανάλυση των ανωτέρω ποσών ως εξής:

Συμψηφισμοί	ποσό που συμψηφίστηκε και ανάλυση του ποσού ανά οφειλή (ΚΕΑΟ, ΕΦΚΑ, e-ΕΦΚΑ)
Ποσό προς πίστωση στον IBAN	εμφάνιση του τελικού ποσού προς πίστωση στον IBAN του ασφαλισμένου
Πιστωτικό Υπόλοιπο	εμφάνιση του ποσού στις περιπτώσεις μη ολοκλήρωσης της πίστωσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό και αξιοποίησης εκ νέου για συμψηφισμό με εισφορές.

- στον πίνακα **“Επιστροφές Εισφορών”** περιλαμβάνεται η πληροφορία για την πίστωση του ποσού και τον τραπεζικό λογαριασμό IBAN στον οποίο πιστώθηκε.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ e-ΕΦΚΑ

Για τις περιπτώσεις ασφαλισμένων όπου τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά δεν δημιουργούνται από αυτοματοποιημένες διαδικασίες (πχ αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές έως 31/12/2016 σε π. Φορείς, επιστροφές σε κληρονόμους κλπ), η αίτηση επιστροφής τους υποβάλλεται στην αρμόδια Τοπική Διεύθυνση και εξετάζεται κατά τα γνωστά, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες (πχ έκδοση απόφασης, ενημέρωση του μηχανογραφικού συστήματος με καταχώρηση ΠΥ).

Για την διαχείριση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί ή θα υποβληθούν εφεξής στις Τοπικές Διευθύνσεις σας γνωρίζουμε ανά κατηγορία τα εξής:

- Στις περιπτώσεις που έχουν εξοφληθεί **εισφορές που αφορούν χρονικό διάστημα πέραν της υποχρεωτικής ασφάλισης**, πρέπει να καταχωρούνται οι ασφαλιστικές μεταβολές ώστε με τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες να επικαιροποιούνται τα στοιχεία του μηχανογραφικού συστήματος και να δημιουργούνται τα αντίστοιχα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά τα οποία θα επιστρέφονται με τη διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης.
- Στις περιπτώσεις που το αίτημα αφορά **αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές έως 31/12/2016 σε π. Φορέα** θα ακολουθούνται οι οδηγίες της αρ. 52/2018 εγκυκλίου, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις περί παραγραφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών μετά την παρέλευση 5ετίας από την καταβολή τους. (πχ καταβληθείσες σε π. Φορείς

έως 31/12/2016 θεωρούνται παραγεγραμμένες για αιτήσεις επιστροφής που υποβάλλονται από 1/1/2022).

- Στις περιπτώσεις που το αίτημα αφορά **καταβληθέντα ποσά στο ΚΕΑΟ, από οποιαδήποτε αιτία (πχ καταβολές από τον ασφαλισμένο, παρακράτηση ποσού από επιστροφή φόρου εισοδήματος), έναντι οφειλών συνταξιούχου οι οποίες εξοφλούνται μέσω παρακράτησης από τη σύνταξη**, διενεργούνται τα ακόλουθα:

α) επιβεβαιώνεται ότι οφειλές που παρακρατούνται και εξοφλούνται από τη σύνταξη έχουν εξοφληθεί και με καταβολές ή παρακράτηση ποσού.

β) συντάσσεται "ΠΡΑΞΗ Προσδιορισμού καταβληθέντος ή παρακρατηθέντος ποσού έναντι οφειλών που παρακρατούνται από τη σύνταξη" (συνημμένο έντυπο)

γ) καταχωρούνται, στη μερίδα του ασφαλισμένου, στην οθόνη Διαχείριση Χρεωστικών/Πιστωτικών Υπολοίπων, πιστωτικά υπόλοιπα (ΠΥ) με τα ανωτέρω ποσά, με κωδ. 967 – «ΠΟΣΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΑΠΟ ΚΕΑΟ» (Τομέας «99999» και Υπηρ. Μονάδα «9999»).

δ) αρχειοθετείται η "ΠΡΑΞΗ Προσδιορισμού καταβληθέντος/παρακρατηθέντος ποσού έναντι οφειλών που παρακρατούνται από τη σύνταξη" στο φάκελο του ασφαλισμένου

ε) ενημερώνεται ο ασφαλισμένος/συνταξιούχος για την υποβολή αίτησης επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας.

- Στις περιπτώσεις που το αίτημα **ασφαλισμένου εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της νέας ηλεκτρονικής υπηρεσίας** να ενημερώνεται ο ασφαλισμένος για τη νέα υπηρεσία προκειμένου να υποβάλλει ηλεκτρονικά αίτηση η οποία θα επεξεργασθεί αυτοματοποιημένα χωρίς να αναμένει τη διεκπεραίωση της υποβληθείσας στην Τοπική Διεύθυνση.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τις περιπτώσεις

- ⤴ Μη Μισθωτών ασφαλισμένων με παράλληλη μισθωτή απασχόληση ή υπαγωγή στις διατάξεις της παρ. 9 αρθ. 39 του ν. 4387/16 όπως ισχύει, για τους οποίους ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση ασφαλιστικών εισφορών έτους 2021, και το αποτέλεσμα αυτής ήταν πιστωτικό.
- ⤴ Μη Μισθωτούς (δικηγόρους), χωρίς παράλληλη μισθωτή απασχόληση στο έτος 2022, οι οποίοι από 1/1/2023 μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για την επιστροφή των γραμματίων προείσπραξης έτους 2022.

Επισημαίνεται ότι ασφαλισμένοι που αιτούνται τη διαβίβαση ποσών – πιστωτικών υπολοίπων στο ΚΕΑΟ, (εκ παραδρομής καταβολή με κωδικό πληρωμής τρεχουσών εισφορών – RF.....03), πρέπει να ενημερώνονται ώστε να αξιοποιούν την **ανωτέρω ηλεκτρονική υπηρεσία**

“Αίτηση Επιστροφής Αχρεωστήτως Καταβληθέντων”, καθώς η διαδικασία συμψηφισμού των ποσών με βεβαιωμένες οφειλές στο ΚΕΑΟ προηγείται της διαδικασίας επιστροφής τους.

Του παρόντος να λάβει γνώση το προσωπικό αρμοδιότητάς σας.

Συνημμένα: 1 Φύλλο

**Ο ΑΝ. ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΙΣΦΟΡΩΝ**

ΔΗΜ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ